

ZYCIE PODLASIA

TYGODNIK SPOŁECZNO-GOSPODARCZY

Redakcja i Administracja: Siedlce, Piłsudskiego 6. Konto P. K. O. Nr. 65.551. Właściciel konta: K.K.O. Siedlce. Na odwrocie zaznaczyć na rachunek „Życia Podlasia”. Telefon Nr. 90.

Administracja czynna z wyjątkiem niedziel i świąt od 12—14 codziennie, w. torki, piątki 12—15. Redaktor przyjmuje worki i piątki od g. 12—13

AKCJA ODŁUŻENIA SAMORZĄDÓW UKOŃCZONA

Odłuzzenie miast i gmin wiejskich wchodzi w końcową fazę. Na ostatnim posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego Ministrów zostały ustalone odpowiednie zasady tego odłuzzenia, które wreszcie mają zakończyć od 2-ch lat prowadzony proces wyzolenia naszego samorządu z ciężarów finansowych, którym miasta i gminy wiejskie nie mogą poddać.

Wiemy, w jaki sposób te ciężary narosły. W okresie przedkrzyżowym samorząd nasz zadłużył się ponad miarę, i sens. Rządy partyjne w zarządach miast i gmin były tego główną przyczyną. By przypobieczyć się wyborcom, partia, rządząca na ratunku miejskim lub w gminie wiejskiej, szafowała z największą lekkomyślnością pieniędzmi. I to pieniędzmi, branyymi nie z własnych dochodów, a z pożyczek. A zaciągano te pożyczki gdzie się tylko dało i na najgorszych warunkach. Zaciągano przeważnie kredyty krótkoterminowy, a więc bardzo drogi. Zaciągano następnie dalsze pożyczki na obsługę już powstałych długów, na opłatę odsetek. Jak lawina rosło to zadłużenie i bywały wypadki, że z dochodów miasta trzebobyło 1/3 łożyć na obsługę długów, a tylko 2/3 pozostawiała na właściwe zadanie gminy miejskiej czy wiejskiej. Oczywiście równało się to polityce bankructwa, to że większość miast i gmin zepchnięto na brzeg bankructwa...

W r. 1934 (te fatalnej gospodarce położono kres). Począł się okres uzdrawiania niewypyalnych samorządów. Pierwszym krokiem w tym kierunku był dekret Prezydenta, obniżający oprocentowanie niektórych długów samorządowych. W praktyce jednak efekt tego zarządzenia nie był dostateczny. Bo nawet mimo obniżenia odsetek były gminy, w których obługa zadłużenia pochłaniała przeszło połowę dochodów, a były, również i takie, w których cały dochód musiał być poświęcony na obsługę długów...

Okazało się więc potrzeba dalszych i głębiej sięgających zarządzeń. Ukazało się rozporządzenie prezydenta, wprowadzające powszechne normy odłuzzenia i t. zw. odłuzzenie indywidualne. To ostatnie miało być stosowane tylko wyjątkowo, natomiast pierwsze polegało na zniesie oprocentowania i na likwidacji krótkoterminowych długów na długoterminowe.

Jednak na tym nie można było poprzestać. Trzeba było ponadto przeprowadzić wielkie oszczędności w administracji gmin miejskich i wiejskich, wynagradzać wszelkie zabłyki, przeprowadzić wszędzie zasadę, że wydatki muszą być dostosowane do dochodów, że zrównoważenie budżetów stanowi „conditio sine qua non” samorządowej gospodarki.

W tym też celu została powołana centralna komisja oszczędnościowo-odłuzeniowa i w każdym województwie ustanowiona również taka komisja.

Okazało się jednak niebawem, że przyznane ulgi są nie wystarczające

i że zachodzi potrzeba przyznania centralnej komisji większych kompetencji. Stało się to w listopadzie 1935 r. gdy wkręca Prezydent przyznał centralnej komisji odłuzzeniowe prawo decydowania o wysokości spłat długów samorządu wobec skarbu Państwa, instytucji ubezpieczeń społecznych i innych funduszy państwowych. Ponadto centralna komisja stała się organem odwoławczym od orzeczeń komisji wojewódzkich, które głównie zajmowały się długami prywatnymi gmin.

W grudniu zwyciężono do tej pracy. Na 3597 związków samorządowych (miasta, związki powiatowe, gminy wiejskie) zgłosiło się do odłuzzenia 1555 związków. Najliczniej t. zw. wydzielenie miasta (48, a więc 98%), dalej miasta niewydzielone (383, a więc 71%), związki powiatowe (151, a więc 62%). Resztę stanowiły gminy.

Już 3/4 zgłoszonych wniosków zostało zatwierdzonych. Odłuzzenie miast oraz na ukończeniu. Pozostaje jeszcze pewna ilość gmin wiejskich, co do któ-

rych właśnie na ostatnim posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego, powzięto szereg uchwał, mających ułatwić i przyspieszyć odłuzzenie.

Jesteśmy zatem w przededniu zatwierdzenia bardzo trudnego i skomplikowanego zagadnienia, jakie przedstawiało nadmierne zadłużenie samorządu.

Ustaje jedna z głównych przeszkód, która krepowała rozwój miast i gmin. A to jest przecięcie, z punktu widzenia zarówno interesu Państwa, jak i społeczeństwa bardzo doniosłe.

Musimy i my poprzeć działalność Gdańskiej Macierzy Szkolnej

O przedwojennej germanizacji polskiego elementu w okresie pruskich rządów wiedzieliśmy dokładnie we wszystkich trzech zaborach, ale dziś w zmienionych całkowicie warunkach politycznych, mniej zdajemy sobie sprawę z tego, że mimo traktatów, umów, konwencji i konstytucji gdańskiej, mającej zapewnić swobodę narodowego rozwoju, że i dziś właśnie na terenie Wolnego Miasta Gdańska odbywa się niemal stale walka o należne nam prawa w różnych dziedzinach życia społeczeństwa-politycznego.

W dziedzinie kulturalno-osiwiałowej powołana została w r. 1921 Macierz Szkolna w Gdańsku do obrony kultury narodowej i rosnących młodych pokoleń przed naciskiem wojującego germanizmu. Piętnastoletni okres działalności Macierzy Szkolnej w szczególności trudnych lokalnych warunkach na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, skupiającym wyjątkowo słabą ekonomicznie ludność polską, składającą się głównie ze sfer robotniczych i malomieszkańczych, a więc potrzebującą wydajnej opieki i stałej pomocy, stanowi chlubną kartę tej instytucji, posiadającej obok wyjątkowej energii cenną umiejętność realizowania na szeroką skalę swych wysiłków.

Swiadczą o tym ilość szkół i ochron Macierzy na omawianym obszarze, a także założone już w r. 1922 gimnazjum, liczące około 600 uczniów i učenje, z którego rokrocznie wychodzą abiturjenci, niosący z sobą w życie pierwiastki polskiej kultury i silnego polskiego ducha. Zarówno gmach gimnazjalny jak i wewnętrzne urządzenia lokalu, wyposażenie bibliotek i pracowni — wszystko stoi na takim poziomie, by mogło wystrzelić próbna ocenę najbardziej krytycznie usposobionych Niemców.

Dodajmy do tego kursy dokształcające, przewidywane dla młodzieży ze szkół senackich, niezbyt poprawnie władającej językiem ojczystym, także biblioteki ruchome dla młodzieży szkół powszechnych M. S. i zespołów przy świe-

licach Związku Polaków oraz na szeroką skalę zakrojonej akcji kolonialna, dzięki której 880 dzieci wysłano podczas wakacji do kraju, a uzupełniamy obraz działania Gdańskiej Macierzy Szkolnej.

Tu nawet, tak blisko Siedlce, bo w Radzynie Podlaskim, przebywało 20 dzieci „niemczaków” Konopnickiej, którzy wśród łanów podlaskich zbóż i wśród zieleni naszych lasów nabierali zdrowia i umacniali się jednocześnie w hartowaniu polskości swego ducha.

Materiałna siła Gdańskiej Macierzy została stworzona przy pomocy darów i ofiar, płynących z całej Polski. Potrzeby tej tak ważnej placówki bynajmniej nie maleją, przeciwnie — rosną, gdyż musi ona skutecznie przeciwsta-

wiać się naporowi germanizacyjnych czynników, które chętnie widzieliby najmniejszy objaw zastoju tej akcji. Siedlecki Oddział Macierzy Szkolnej, chcąc przyjść z pomocą Macierzy w Gdańsku urzędza w niedzielę, dnia 11 października br. zbórkę uliczną na rzecz tej propagatorki polskości na zachodnich kresach naszego kraju i także odcepił p. t. „Obrona polskości na terenie Wolnego Miasta Gdańska”, który wygłosił prof. Jan Wiesławski o godz. 18-iej w Domu Żołnierza.

Musimy i my siedzącynie w dniu tym poprzeć pełną trudnego wysiłku i owocną zarzem działalność Gdańskiej Macierzy Szkolnej.

W. Krzemieniecki.

Apel Ligi Morskiej i Kolonialnej

w sprawie przyczynków do zboru pism i mów gen. Orlicz-Dreszera

Komisja Wydawnicza Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonialnej w Warszawie, przystępując do wydania specjalnej publikacji, która odzwierciedla na działalność s. p. gen. dyw. Gustawa Orlicz-Dreszera, jako pisarza i mówcy, — zwraca się do wszystkich Towarzystwów broni zmarłego Generała oraz do wszystkich Instytucji i Osób, które do pracy tej mogłyby dorzucić jakiegokolwiek rzeczowy przyczynek, z uprzejmą prośbą o łaskawą pomoc, a to przez nadanie odpowiedniego, posiadane go materiału.

Materiałem takim są:

1) Wszelkie osobiste prace gen. Orlicz-Dreszera, drukowane w prasie codziennej i periodycznej względnie w listach jako przedmowy, lub pisane do organizacji i osób prywatnych;

2) wszelkie publiczne przemówienia, oświadczenia i alorzymy Generała, ogłoszone drukiem lub odtworzone i zachowane w stenogramach (maszynopisach, rękopisach);

3) wywiady prasowe, poczynione z Generalem i ogłoszone drukiem;

4) wszelkie notatki i wzmianki prasowe oraz odpowiednie wskazówki, gdzie danego materiału należy poszukiwać, i t. p.

Materiał powyższy prosimy przysyłać możliwie w oryginałach (wycinki prasowe, autentyczne listy Generała i stenogramy z Jego przemówień), względnie w kopiach, z podaniem wszelkich okoliczności towarzyszących (tytuł, numer i data czasopisma, względnie miejsce i data przemówienia, i t. p.).

Ze względu na konieczność jak najprędszego wydania tego dzieła, które w znacznej części już zostało skompletowane, — prosimy posiadany materiał nadsyłać łaskawie w terminie możliwie jak najprędszym najpóźniej do dnia 15 października 1936 r. pod adresem: „Komisja Wydawnicza Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonialnej” w Warszawie, ul. Widok nr. 10. III. piętro.

Broń, amunicję, przybory myśliwskie.

Artykuły turystyczne sportowe (tenis, fondek, przymownie rakiet do naciągów)

Maszyny do strzyżenia, golenia, brzytwy, note, żyłki, żelazka maszynki do mierz. mytki, klaski dla psaków.

Opony, części oleje i akcesoria samochodowe.

Wszystkie pakunki asbestowe miedziane, grafitowe, lożowane, konopiane, gumowe i klingerit, lożyska kulkowe S.K.F. wszelkiego rodzaju.

Pasy pociągowe skórzane, balata i węża gumowa.

Wjorki, części i oliwa do wirówek.

Narzędzia ogrodnicze i wyroby cementowe, słupy graniczne.

"MELITOL" domieszka do cementu przetrwko wodzie.

POLECAĆ PO CENACH PRZYSTEPNYCH.

SPORT PODLASKI

dawniej J. H. Ciołk
Siedlce, Piłsudskiego 63a tel. 222.

RYTUROWANY NAUCZYCIEL

języka angielskiego
udziela lekcji. Ceny przystępne

WIADOMOŚĆ W REDAKCJI
"Życia Podlasia", Piłsudskiego 6.

Sprzedam plac budowlany

W MORDACH

Wiadomość: Siedlce,
Piłsudskiego 46. m. 5

Maria Wyciółkowska

Pracownia gorsetów „NOWOŚCI”

Siedlce, Sienkiewicza 3 m. 6.

Przyjmuję, wykonuję według najnowszych modeli paryskich wszelkie zamówienia w zakresie gorsetarstwa wchodzące jako to: PASY CAŁOŚCI, BIUSTONOSZE, PASY POOPERACYJNE, POPOŁOGOWE i na CIAŻE. Robota solidna i punktualna. Ceny przystępne

W ostatnim dniu ciągnięcia IV kl.
36 Lot. pada wygrana

ZŁ. 2.500

n Nr. 30417
w Kolekturze Loterii Państwowej Nr. 785

IZABELI KAPUŚCIŃSKIEJ

SIEDLCE UL. PIŁSUDSKIEGO NR. 36

Lot. do 1. kl. 37 L.

sz. już do nabycia

NOWOŚCI DRUK WYPUKEŁY

WYKONUJEMY BLANKIETY, ZAPROSZENIA ŚLUBNE I BALOWE, BILETY WYŻYTOWE I INNE DRUKI NOWĄ TECHNIKĄ DRUKU WYPUKEŁO.

DRUKARNIA POLSKA

SIEDLCE, PUŁASKIEGO 9. TELEFON 3. P.K.O. 63.302.

Zakład Cegielniany W. STENCEL dzierż. FELIKS WIESE w Łukowie

poleca do wszelkiej budowy cegły maszynową o jakości dobrej i przyjmowanej przez wojsko. Doświadczeniem badania cegły przez Wojskowe Biuro Badań służymy chętnie zainteresowanym.
Posiadamy na składzie cegły pełną o wadze 3,60—3,85 kg. oraz cegły dziurawkę podłużną o wadze 1,97—2,05 kg.

Zakład Mechaniczny i Odlewnia Żelaza WIKTORA LATKA

Siedlce, ul. Rynek przy (Targowicy Zbożowej) wjazd ul. 11 Listopada od ulicy Piłsudskiego.)

Kieraty Nr. 5 i 6 od 2 do 4 konia na panewkach samosmarach wahadło wych. dzięki takiej konstrukcji panewek kieraty mojej produkcji wymagają mniejszej siły pociągowej od innych kieratów.

Młockarnie: szrotomleczki z częściami bębnowymi i klepisko z żelazeczekarnie: trybki na kółkach, do ręcznego i kieratowego ruchu. Odlewy żelwne z modeli własnych i nadesłanych.

Tylko w pracowni okryć damskich i futer M. LOTERMANA

NAJMODNIEJSZE FASONY
LEPSZE TOWARY
SOLIDNIEJSZE WYKONANIE
BARDZIEJ PRZYSTEPNE CENY.
SIEDLCE, PIŁSUDSKIEGO 20.

Wytwórnia futer M. MORDSKI

Siedlce, ul. Kilińskiego Nr. 27 I-sze piętro

Przyjmuje roboty damskie i męskie w zakresie kusiernictwa wchodzące, z własnych lub powierzonych materiałów oraz przeróbki i odświeżanie.

Wykonanie solidne. Rewelacyjnie niskie ceny.

Warunki prenumeraty: Rocznie 8 zł., półrocznie 4 zł., kwartalnie 2 zł.

Ogłoszenia: Cała strona 200 zł. Drobne — 10 gr. za wyraz w wierszu jednosłupowym. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Wydawca: Podlaska Spółdzielnia Wydawnicza

DRUKARNIA POLSKA Z Pokrzywińskiego. Siedlce, ul. Pułaskiego 9, tel. 3.

Nowootwarta Chrześcijańska PRACOWNIA UBIORÓW WOJSKOWYCH, POLICYJNYCH, dla STRAŻY I CYWILNYCH

EDYTOR ADAMCZYKA i WŁADYSŁAWA ARTYCHA

Siedlce, Kilińskiego Nr. 17

Wykonuje wszelkie zamówienia wchodzące w zakres krawiectwa cywilnego i wojskowego z własnych i powierzonych materiałów.

Nowoczesny krój. Solidne i punktualne wykonanie. Ceny konkurencyjne. Dogodne warunki

Potrzebny chłopiec na praktykę do Drukarni Polskiej Siedlce ul. Pułaskiego 9

LEKARZ STOMATOLOG

Wacław Kolczyński

otworzył gabinet lek.-dentystyczny w Siedlcach, Piłsudskiego Nr. 16. Schorzenia jamy ustnej, leczenie zębów, regulacje zębów, szczęk oraz zęby sztuczne.

OKULISTA Dr. Lucjan Weingutt z Warszawy przyjmuje chorych na oczy w Siedlcach, ulica Kilińskiego 14 we wtorki i piątki od godz. 11—2 p. p

Dr. N. BELFOR

spec. chorób wewnętrznych i akuszer powrócił
Siedlce, ul. Florjańska 2 Tel. 55

DR. S. TENENBAUM Siedlce, Piłsudskiego 50, b. mieszkanie d-ra Gościńskiego.

Specjalność: choroby kobiece i wewnętrzne. Po dłuższej specjalizacji w szpitalu Św. Łazarza w Warszawie leczę choroby weneryczne.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

DR. MED. MAKSYMILIAN SCHLEICHER
SIEDLCE, UL. KILIŃSKIEGO 24.
powrócił i wznowił przyjęcia.

Już nadeszły modele, radiodiodniorników na rok 1936-1937 firm:

Philips i Telefunken

demonstracja i sprzedaż w firmie

M. HALBERSTADT

SIEDLCE, UL. KILIŃSKIEGO 29
(I piętro) tel. 158.

Redaktor: Tadeusz Zemlich